A-I/1/1315/21

प्रथमसत्रार्द्धम्

प्रथमपत्रम्

मीमांसा

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. उपदेशातिदेशयोः को भेदः?
2. समिदादिवाक्यानि किम् अभिदधति?
3. वैश्वदेवाख्यं कर्म कुत्र आम्नातम्?

अथवा

प्रत्यक्षवचनातिदेशमुदाहरत।

4. चातुर्मास्यगानि पर्वाणि लिखत।
5. रथन्तरशब्दार्थं यथाग्रन्थं प्रदर्शयत।
6. प्रायणीयपदार्थः कः?

अथवा

"विश्वजित्सर्वपृष्ठोऽतिरात्रः" वाक्यस्यास्यभिप्रायः कः?

7. 'उपशयो यूपो भवतीति' कः प्रसङ्गः?
8. स्वरसामादिशब्देन धर्मातिदेशं प्रदर्शयत।
9. विशेषातिदेशस्य उपक्रमः कुतः?

अथवा

विकल्पे दोषान् प्रदर्शयत।

10. के सान्नाय्यस्य धर्माः?
11. ऐकादशिनाः पशवः के?

अथवा

यागो देवताराधनार्थः इत्यत्र पूर्वपक्षी कां युक्तिं दर्शयति?

12. कृष्णलानां ग्रन्थोक्तं लक्षणं लिखत।

13. दैक्षः कस्य विकारः?

अथवा

सौर्यचरौ कस्य धर्मा अतिदिश्यन्ते?

14. सत्राहीनयोः स्वरूपं विवृणुत।

15. दर्वीहोमस्य कर्मनामधेय निरूपणे का सङ्गतिः?

ब. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. अतिदेशस्वरूपं भेदान् च व्याख्यात।

17. गानविशेष एव रथन्तरादिशब्दार्थः इति निरूपयत।

18. प्रणयनशब्देन सौमिकधर्मा अतिदिश्यन्ते उत नेति विवेचयत।

अथवा

कल्पितवचनातिदेशं सोदाहरणं विवृणुत।

19. फलादीनाम् अतिदेशः भवति न वेति विवेचयत।

अथवा

अमिक्षायां पयोधर्मातिदेशं साधयत।

20. दर्वीहोमस्य कर्मनामधेयत्वं प्रदर्शयत।

अथवा

दर्वीहोमानामपूर्वत्वं विवेचयत।

स. एकस्य विवरणात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. सौर्ये चरौ वैदिकेतिकर्तव्यताविषयं विमृशत।

अथवा

आग्नेयधर्मातिदेशं विवेचयत।

अथवा

अतिदेशस्वरूपं विवृणुत।

A-I/2/1316/21

प्रथमसत्रार्द्धम्

द्वितीयपत्रम्

मीमांसा

समय: घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्का: 80**

अ. सर्वे प्रश्ना: समाधेया:। **(15×2=30)**

1. बाधनिरूपणात् पूर्वं किं निरूपितम्?
2. बाधस्य एकमुदाहरणं लिखत।
3. कृष्णलेषु शेषभक्षणं कर्तव्यं न वा? कुत:?
4. खलेवाली नाम का?
5. सत्रादुदवसाय इत्यत्र उदवसानं नाम किम्?

अथवा

सारस्वतसत्रं परिचाययत।

6. त्रिवत्स: साण्ड: सोमक्रयण इति वाक्यस्य कोऽर्थ:?
7. न तौ पशौ करोति इत्यत्र प्रतिषेध: पर्युदासो वा?
8. को नाम स्थाणु:?
9. सर्वस्वारयज्ञं परिचाययत।

अथवा

सत्रमध्ये यजमानमरणे किं कार्यम्?

10. सत्रे दक्षिणादानं कार्यं न वा?
11. कृष्णलेष्टिविधिवाक्यं लिखत।

अथवा

न सोमे इति निषेधोऽर्थवादो वा? कुत:?

12. प्रतिषेधपर्युदासौ उदाहरत।
13. समूढव्यूढपदार्थौ दर्शयत।

अथवा

सुत्या नाम का?

14. अत्र ह्येवावपन्तीति वाक्यस्य कोऽर्थः?

अथवा

हिरण्यगर्भमन्त्रः कस्मिन्नाधारे निविशते?

15. ऋतपेये का दक्षिणा? कस्मै देया च?

ब. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. खलेवाल्यां खादिरत्वं निवर्तते न वेति विचारयत।

17. यदि जगत्सामा अग्रयणाग्रान् इति वाक्यार्थविचारं प्रस्तुवत।

18. स्तोमविवृद्धौ संख्यासंपत्त्यर्थम् ऋगागमः पवमानस्तोत्रे एव इति विचार्य निर्धारयत।

अथवा

त्रिवत्सं साण्डः इत्यत्र साण्डस्य द्रव्यान्तरनिवर्तकत्वं साधयत।

19. विधिगत एव देवताशब्दः त्यागादौ उच्चारणीय इति साधयत।

अथवा

अतिरात्रे षोडशिग्रहणस्य विकल्पमुपपादयत।

20. गौश्चाश्वश्चेत्यादि वाक्यं विलिख्य द्वादशशतसंख्यायाः कुत्र निवेश इति विचारयत।

अथवा

अग्नीषोमीयादिहिंसाया निषेधाविषयत्वं साधयत।

स. एकस्य प्रश्नस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. संख्यामुष्ट्यधिकरणविषयं प्रतिपादयत।

अथवा

बाधलक्षणपरिष्कारं प्रतिपादयत।

अथवा

त्रिविधं बाधं विस्तरेण सोदाहरणं निरूपयत।

A-I/3/1317/21

प्रथमसत्रार्द्धम्

तृतीयपत्रम्

मीमांसा

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. सम्प्रदायप्रतिपादितं भाष्यलक्षणम् किम्?
2. अध्याहारपदार्थः कः?
3. समावर्तनविधायकं शास्त्रं लिखत।

अथवा

भाष्यरीत्या अग्नेः लक्षणं किम्?

4. कमर्थमभिप्रेत्य श्रेयस्कर इति प्रयुक्तवान् भाष्यकारः?
5. चोदनया कौ द्वौ लक्ष्येते?
6. गौः इत्यत्र शब्दार्थः कः?

अथवा

चित्राक्षेपः कः?

7. देहव्यतिरिक्त आत्मा नेति क आहुः?
8. 'अनित्यदर्शनाच्च' सूत्रार्थः कः?
9. प्रावाहणिः, बबरः इत्यादिपदार्थान् लिखत।

अथवा

के वनस्पतयः? के च ओषधयः?

10. अर्थवादाधिकरणस्य प्रथमसूत्रं लिखत।
11. शास्त्रदृष्टविरोधः कः?
12. बर्हिषि रजतं कुतो न देयम्?

अथवा

विधिवन्निगदाधिकरणे विषयवाक्यार्थः कः?

13. चतुर्मास्यगानि पर्वाणि कानि ?

14. पदार्थप्राबल्यमुदाहरत।

15. नामधेयनिमित्तानि प्रदर्शयत।

अथवा

कः वाक्यशेषार्थः ?

ब. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. 'चोदनालक्षणोऽर्थो धर्मः' सूत्रार्थं यथाभाष्यं व्याख्याता।

17. प्रत्यक्षादिप्रमाणानि विवृणुत।

18. शून्यवादं खण्डयत।

अथवा

शब्दस्य नित्यत्वं साधयत।

19. अर्थवादानां प्रामाण्यं स्थापयत।

अथवा

मन्त्राधिकरणमारचयत।

20. विरोधाधिकरणमारचयत।

अथवा

गौणीवृत्तीः व्याख्यात।

स. एकस्य विवरणात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. 'अथाऽतो धर्मजिज्ञासा' सूत्रभाष्यं वर्णयत।

अथवा

चोदनायाः प्रामाण्यं स्थापयत।

अथवा

स्मृत्याचारयोः प्रामाण्यं समर्थयत।

A-I/4/1318/21

प्रथमसत्रार्द्धम्

चतुर्थपत्रम्

मीमांसा

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. श्लोकवार्तिकस्य मङ्गलश्लोकं लिखत।
2. अविद्यमानोऽपि दोषः केषां प्रकाशते?
3. बहुविद्यान्तराश्रिता विद्या का?
4. चक्षुःश्रोत्रयोः अप्राप्यकारित्वं कैरुच्यते?
5. योगाचारमते ज्ञानविषयः कः?
6. श्येनादीनां कथमनर्थत्वम्?

अथवा

कीदृशी हिंसा अधर्मो न भवति?

7. किं नाम श्रेयः? कथं च तज्जायते?

अथवा

अपूर्वस्य धर्मशब्दवाच्यत्वं कुतो न?

8. भवदासेन कः समुदायः कस्मिन्नर्थे कल्पितः?
9. लोक इत्यादिभाष्यस्य प्रशंसार्थकत्वं कथम्?
10. धर्माधर्मशब्दयोः लोकप्रसिद्धार्थः कः?
11. हिंसात्वेन अर्धमत्वसाधने को दोषः?

अथवा

परतः प्रामाण्यस्वीकारे को दोषः?

12. धर्माय जिज्ञासेत्यत्र कस्मिन्नर्थे चतुर्थी?

अथवा

धर्मस्य जिज्ञासेत्यत्र षष्ठ्यर्थः कः?

13. द्रव्यगुणयोर्धर्मत्वे उदाहरणं दर्शयत।

अथवा

लोक इत्यादिभाष्यस्य कति अर्था:?

14. प्रामाण्यविषये सांख्यमतं किम्?

15. दानहिंसयो: विषय: क:?

ब. सर्वे प्रश्ना: समाधेया:। **(5×6=30)**

16. विशुद्धज्ञानेत्यादिश्लोकस्य अर्थद्वयं वर्णयत।

17. प्रामाण्यं परत: अप्रामाण्यं स्वत इति बौद्धमतं निरूपयत।

अथवा

बुद्धादीनामसार्वज्ञ्यं साधयत।

18. द्रव्यादीनां धर्मत्वं धर्मस्य अनैन्द्रियकत्वं च साधयत।

19. लोक इत्यादिभाष्यस्य प्रत्याख्यानरूपमर्थं वर्णयत।

अथवा

लोक इत्यादिभाष्यस्य परिसंख्यार्थं वर्णयत।

20. अथशब्दार्थविचारं प्रस्तुवत।

अथवा

अतश्शब्दस्य आवश्यकतामुपादयत।

स. एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. लोक इत्यादिभाष्यस्य षडर्थान् वर्णयत।

अथवा

चोदनैव धर्मे प्रमाणं नान्यादिति विस्तरेण वर्णयत।

अथवा

श्येनादेर्धर्मत्वविचारं प्रस्तुवत।